

חרם, התעללות וקריאות 'הומו': סיפורו המטלטל של מתמודד "אקס פקטור לאירוויזיון"

מיכאל בן דוד, מהמתמודדים הבולטים בתחרות הזמר הנחשקת, מספר איך צלקות הילדות מלוות אותו עד היום, מדוע הקדיש לאמו שיר על הבמה ואיך הרגיש כשהופיע עם מירי מסיקה מול אלפי אנשים

מתן דויטש

עודכן 17.12.21, 07:01

מים רבים זרמו במקורות הירקון מאז זכה יזהר כהן באירוויזיון בשנת 1978. התחרות שינתה את פניה ללא הכר והפכה למשהו נוצץ בהרבה עם גלאם ושואו, ומוזיקה צעירה ואינסטרומנטלית בעיקר שלא מזכירה במאומה את ימי "אבניבי" או "הללויה" של להקת חלב ודבש.

מיכאל בן דוד. "אני מחפש את הביטחון שבשקט ואת הבלאנס הנכון" (צילום: שחר ארביב)

"העולם שייך לצעירים" אינה קלישאה במקרה הזה, אלא אמת לאמיתה. לכן, כשנפתחה ההרשמה לעונה החדשה של תכנית הטלוויזיה "אקס פקטור לאירוויזיון", שמשודרת בערוץ 13, הסתערו עליה ים של כשרונות צעירים עם חלום אחד - לייצג את המדינה בתחרות הזמר הנחשבת ביותר באירופה ולנסוק עם הקריירה, ממש כמו נטע ברזילי.

אחד מאותם כשרונות הוא מיכאל בן דוד (25) מפתח-תקוה, שנדמה כאילו הפורמט והתחרות תפורים למידותיו כמו חליפת ורס'ה. אלא שמאחורי הקול הנדיר והאישיות הססגונית, מסתתר סיפור חיים מורכב, שכולל התעללות בבית הספר, מעבר לפנימיה כשלא יכול היה לשאת זאת יותר, ביטחון עצמי שנפגע קשות ומשבר ביחסיו עם אמו האהובה סביב קבלת זהותו המינית.

היום, כשהוא שלם עם עצמו לגמרי, הוא יודע כי גם אם ימיו בתעשייה יהיו קצרים יותר ממה שתכנן, מבחינתו היה שווה לנסות. "כשאני על הבמה אני נהנה מכל רגע מתוך ידיעה שזה יכול להיגמר מחר", הוא אומר. "מי שלא מבין את זה, שלא ייכנס לתחום מלכתחילה".

"אאוטסיידר מוחלט"

"גדלתי באשקלון עד גיל 11", הוא מספר. "נולדתי עם מיתרי קול דקיקים וארוכים, שמאפיינים בעיקר את המין הנשי. זה גרם לקול שלי להיות גבוה, משהו שלא השתנה גם בבגרותי".

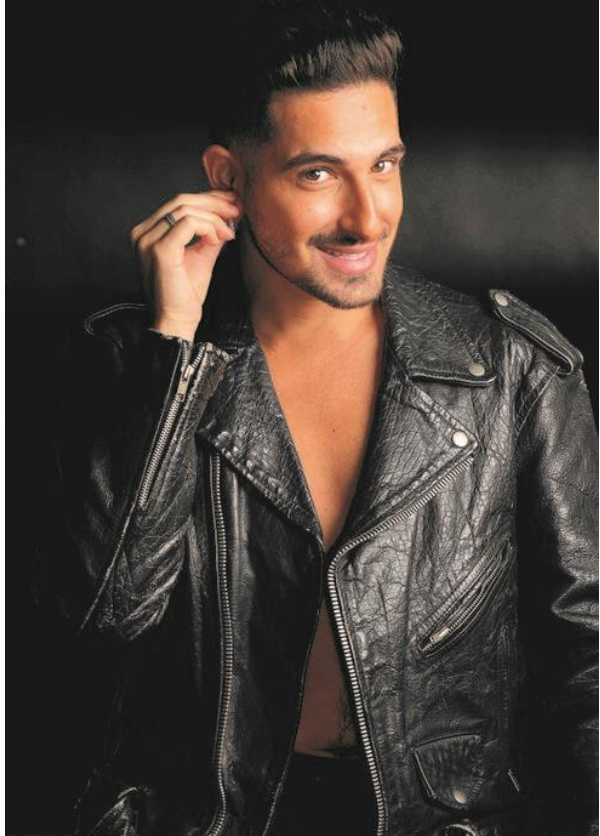
איזה השלכות חברתיות היו לזה?

"זה גרר תגובות קשות, כולל התנכלויות, חרמות, הצקות ואלימות. אני מאוד תיאטרלי מילדות ותמיד אהבתי לשחק עם הבנות, לרקוד ולשיר. הקושי שלי באותם ימים עם עצמי היה לא להתבלט בניגוד לאופי שלי. בגלל שכל כך הושפלתי, סתמתי את הפה במשך שנים. זה הגיע למצבים שהייתי מתפלל שהמורה לא תפנה אליי בשיעור כדי שלא איאלץ לענות לה עם הקול הגבוה שלי. כשהייתי מדבר זה גרר צחוקים עליי במקרה הטוב ומכות במקרה הרע".

אתה יכול לפרט?

"ילדים בשכבות הגבוהות יותר היו מחטיפים לי בסוף היום, זורקים אותי לפח מדי פעם ולפעמים מכים אותי באגרופים ובסטירות. כשהגעתי הביתה לא שיתפתי את אמא שלי כי לא רציתי לצער אותה ולהכאיב לה. היא עבדה מאוד קשה והיו לה את הבעיות שלה.

"זה הגיע למצב שהיו לי סימנים כחולים על הגוף. בסוף הכנסתי את עצמי למוד של אוטוטיידר מוחלט בבית הספר, ממש כמו רוח רפאים. בנוסף, הזהות המינית שלי התגבשה כבר מילדות ולא הסתרתי את זה. קריאות 'הומו' וכל מיני דברים סביב זה היו דבר שכיח ואתה יכול לדמיין את ההשפלות והצקות שספגתי בגלל הנושא".

מיכאל בן דוד. "אני מחפש את הביטחון שבשקט ואת הבלאנס הנכון" (צילום: שחר ארביב)

אף אחד מסגל המורים לא הבחין במצב שלך?

"המורה שאלה אותי פעם אם הכל בסדר והייתי עונה שכן. שיקרתי לה כי פחדתי שהיא תתקשר לאמא שלי. היה לי חשוב יותר להגן על אמא מאשר להגן על עצמי".

בראייה של שנים לאחור, היית נוהג אחרת?

"כן. הייתי מרגיע את עצמי ואומר שזה זמני, שזה לא קשור אליי כי לא חטאתי שדבר כזה הגיע לי. בנוסף, הייתי מבקש עזרה ולא מתמודד עם זה לבד. אני יודע שזו טעות קשה להתמודד עם מצב חברתי כזה לבד".

הדברים הקשים שעברת הותירו בך צלקות בבגרותך?

"עד היום קשה לי להגיע לאשקלון כי זה מכניס אותי לחרדה ועצבות נוראית. אני חושב שסיטואציות קשות כאלה מובילות אותך לשני מצבים בבגרות: ביישנות גדולה או מוחצנות מוגזמת. אותי זה הפך להרבה יותר תיאטרלי, אולי זה סוג של פיצוי פנימי על חסכים מהעבר. היום אני נמצא בטיפול פסיכולוגי ומדבר על הכל. אני מחפש את הביטחון שבשקט ואת הבלאנס הנכון. מצד שני, אני יודע שההתמודדות שלי בילדות עם הדברים שעברתי תלווה אותי כל חיי".

"קרב הצלה"

כשההתעללויות הקשות מצד "חבריו" ללימודים לא פסקו, ביקש בן דוד מאמו לעבור לפנימיית הכפר הירוק כשהוא בן 12 בלבד ("לא יכולתי יותר להתמודד עם ההצקות"). במקביל, המצב הביטחוני בדרום גרם לאמו, בן זוגה, אחותו הגדולה ושלושת אחיו הקטנים לעבור לפתחת-תקוה.

איך הסתדרת בפנימייה?

"ההתחלה לא הייתה פשוטה וגם שם היו הצקות ברמה המילולית. אני מודע לזה שלכל מקום חדש שאני מגיע אני מעורר תגובה כלשהי, אבל סמכתי על עצמי שכשהחברה יכירו אותי הם יגלו שאני אדם טוב וחברותי. זה מה שקרה והרגשתי בבית. המקום הזה עיצב אותי למה שאני היום, וזו ההחלטה הכי חשובה שקיבלתי בחיי. זה היה קרש הצלה ומקפצה ענקית".

העניין שלך במשחק ושירה זה משהו שתמיד חלמת לעשות באופן מקצועי?

"האמת שלא. בגיל 16 אחת המורות בפנימייה הבחינה בכישרון שלי וממש הכריחה אותי ללכת למגמת מוזיקה ותיאטרון. נהייתי מכל רגע אבל לא חשבת להפוך את זה לדרך חיים. כשהתגייסתי לצבא שאלו אותי אם אני רוצה להיבחן ללהקה צבאית, אבל סירבתי כי לא היה את הביטחון להופיע מול אנשים. בסוף העברתי שלוש שנים מדהימות בתפקיד מסווג במשרד הביטחון".

מיכאל בן דוד עם אמו חנה במהלך ביצוע השיר "אמא" (צילום: אוהד קב)

אחרי שחרור מהצבא מצא בן דוד עבודה כ"מלצר מזמר" במסעדה בתל אביב, ושם נחשף יותר לאנשים דרך שירה. "עבדתי שם במשך שנתיים והיו לי אינטרקציות מדהימות מול הלקוחות", הוא משחזר. "צברתי ניסיון וקיבלתי ביטחון בשירה שלי. אחת הלקוחות שם שמעה אותי ומאוד התלהבה. קוראים לה דוקי עצמון, שהיא אחת המורות הבכירות בארץ לפיתוח קול. היא ממש דרשה שאבוא אליה כדי ללמוד ולהשתפר, והציבה לי עובדה - ללכת ללמוד שירה ומשחק בבית הספר בית צבי".

איך היה שם?

"היו לי שלוש שנים מאוד מאתגרות. המקום הזה דורש ממך את המיטב. לא מעניין שם אף אחד איזה חיים עברתי, ומבחינתי זה היה מדהים. למדתי להיות מקצוען אמיתי. אפשר לומר שנתנו לי 'בעיטה בתחת' ואמרו לי: 'נשמה, תתעורר. אין יותר רחמים עצמיים. זו העבודה שלך ותתן את כל מה שיש לך'. זה שיעור חשוב לחיים שקיבלתי".

את לימודיו בבית צבי הוא סיים לפני כשנה במהלך הקורונה, כשהענף הושבת לחלוטין. "הלכתי לעבוד בתור קופאי בסופרמרקט בפתח-תקוה", הוא אומר. "פגשתי אנשים מיוחדים, כל אחד עם המשברים והצרות שלו, החיים האמיתיים. היו שם אנשים מכל גווני החברה, כמו העובדת הערבייה, הרוסיה והאתיופית, ואני הלהט"בי".

"חוויה מטורפת"

מצויד בביטחון בעצמו וביכולות שלו ניגש בן דוד לבחינות לעונה הנוכחית של האקס פקטור לאירוויזיון. "לא אשקר, ממש שקשקתי לפני האודישן, אבל כבר היו לי את הכלים להתמודד", הוא אומר.

האודישן כלל ביצוע של שני שירים, השני מתוכם היה "אמא" של מירי מסיקה, שמשמשת אחת משופטי התוכנית. בן דוד הרשים מאוד ביכולותיו הווקליות והפך את השופטים לסוג של מעריצים, בעיקר את מסיקה.

איך זה באמת לעמוד ולהופיע מול רן דנקר, אביב גפן, מרגלית צנעני ומסיקה?

"דמיינתי שאני עומד בחדר שלי ושר מול המראה, אחרת הייתי מתעלף... חיכיתי לרגע הזה כל כך הרבה שנים ובסוף מאוד נהייתי. שרתי מכל הלב. התגובות שקיבלתי היו מאוד מרגשות".

בסוף הביצוע לשיר אמא הצטרפה אליו אמו חנה על הבמה, והחיבוק החם בין השניים ריגש את השופטים וכל הנוכחים באולם.

אמא שלך היא אחד האנשים הקרובים אליך בעולם, אבל למרות האהבה הגדולה ביניכם היא התקשתה לקבל את זהותך המינית. איך הסתדרתם?

"אפשר להגיד שמעולם לא הייתי בארון כי הזהות המינית שלי היתה ידועה לכל מי שהכיר אותי מהרגע הראשון. אמא שלי דתיה וכשגדלתי זה היה עולם שונה ופחות מכיל. אני מניח שהיה לה לא קל והיו תקופות שהיא אפילו סלדה מזה. זה לא הגיע חלילה ממקום של רוע, אלא יותר מבורות וחוסר הבנה. היא תמיד רצתה שאהיה יותר קונבנציונאלי ופחות תיאטרלי, אבל בסוף הבינה שזה מי שאני.

"הקושי הגדול שלה היה כשהכרתי את בן זוגי, והיא לא קיבלה אותו. עזבתי את הבית במשך שנה בגלל זה. לשמחתי, היא הבינה מי אני ושאין לי שליטה על העדפות המיניות שלי וקיבלה אותי ואת בן זוגי".

מירי מסיקה כל כך התלהבה מהביצוע שלך שהיא הזמינה אותך לשיר איתה בהופעה שלה בהיכל התרבות. איך זה הרגיש?

"לא ישנתי בלילה לפני. אני מאוד אוהב ומעריך אותה. ההופעה איתה היתה הלה של החיים. כשעשינו בלאנס על הבמה לפני היא הייתה הכי אנושית ונחמדה בעולם. שרתי מול 3,000 אנשים וזו היתה חוויה מטורפת".

התכנית אמנם צולמה כבר ברובה, והשלב שמשודר כרגע נקרא "שלב הההכרעות הגורליות" ובו מחולקים המתמודדים לקטגוריות של בנים, בנות, להקות ובוגרים, וצעירים שמתחרים האחד בשני. בן דוד אינו יכול כמובן לומר עד להיכן הגיע בתחרות, אבל מגלה כי יש למה לחכות ולצפות בכל הקשור אליו".

יש הרבה כשרונות בארץ. זה מרתיע אותך שרק שכבה דקה מצליחה באמת?

"לא, כי אני יודע שאם תיגש לזה בלי הבנה שהמקצוע הזה מאוד קשה, כנראה שתפגע".

מה הז'אנר המוזיקלי שאתה מרגיש בו הכי בנוח?

"זה תלוי, אני פתוח להרבה סגנונות. מצד אחד אני מאוד אוהב שירי תפילה שספגתי מהבית, ומצד שני מתחבר לאופרה, ג'אז ופופ".

ממה אתה מתפרנס היום?

"אני הולך מאודישן לאודישן אחרי שהתיאטראות חזרו. הרבה דברים קורים סביבי אבל אני לא רוצה לדבר עד שזה לא יהיה סגור".

מה נאחל לך לסיום?

"בריאות והרבה שמחה בחיים. תן לי להגשים את עצמי ואני אהיה מאושר".